

HRVATSKA AGENCIJA ZA POŠTU I ELEKTRONIČKE KOMUNIKACIJE

2379

Temeljem članka 12. stavka 1. točke 1. i članka 99. Zakona o elektroničkim komunikacijama (»Narodne novine« broj 73/08 i 90/11) Vijeće Hrvatske agencije za poštu i elektroničke komunikacije donosi

PRAVILNIK

O NAČINU I ROKOVIMA PROVEDBE MJERA ZAŠTITE SIGURNOSTI I CJELOVITOSTI MREŽA I USLUGA

I. OPĆE ODREDBE

SADRŽAJ PRAVILNIKA

Članak 1.

Ovim Pravilnikom propisuju se način i rokovi u kojima operatori javnih komunikacijskih mreža moraju poduzimati sve odgovarajuće mjere kako bi zajamčili cjelovitost svojih mreža, u svrhu osiguravanja neprekinutog obavljanja usluga koje se pružaju putem tih mreža, te uređuje način izvješćivanja Agencije od strane operatora javnih komunikacijskih mreža i elektroničkih komunikacijskih usluga o povredi sigurnosti ili gubitku cjelovitosti od značajnog utjecaja na rad njihovih mreža ili obavljanje njihovih usluga.

Ovaj Pravilnik usklađuje se s odredbom članka 13.a Direktive 2002/21/EC Europskog parlamenta i Vijeća o zajedničkom regulatornom okviru za elektroničke komunikacijske mreže i usluge koja je izmijenjena i dopunjena Direktivom 2009/140/EC.

POJMOVI I ZNAČENJA

Članak 2.

U smislu ovog Pravilnika pojedini pojmovi imaju sljedeće značenje:

1. *elektronički podaci*: podaci u obliku pogodnom za obradu putem informacijskog sustava,
2. *hrvatski internetski prostor*: informacijski sustavi koji su u adresnom prostoru hrvatskih operatora koji pružaju uslugu pristupa internetu,
3. *informacijski sustav*: komunikacijski, računalni ili drugi elektronički sustav u kojem se podaci obrađuju, pohranjuju ili prenose, tako da budu dostupni i upotrebljivi za ovlaštene korisnike,

4. *integritet (cjelovitost) mreže*: skup tehničkih zahtjeva za procese, rad i izmjene u elektroničkoj komunikacijskoj mreži, u svrhu osiguravanja nesmetane uporabe međusobno povezanih elektroničkih komunikacijskih mreža, kao i pristupa tim mrežama te cjelovitosti podataka pohranjenih u elektroničkoj komunikacijskoj mreži,

5. *kompromitirani informacijski sustav*: poslužitelj nad kojim treće osobe imaju djelomičnu ili potpunu kontrolu koju najčešće ostvaruju iskorištavanjem ranjivosti sustava,

6. *krivotvorenje elektroničkih podataka*: ilegalno uništavanje, oštećivanje, brisanje, mijenjanje i/ili zamjena elektroničkih podataka s drugim elektroničkim podacima,

7. *nedozvoljeno korištenje informacijskog sustava*: ilegalno korištenje resursa informacijskog sustava i/ili neovlašteno povezivanje s informacijskim sustavom,

8. *preuzimanje kontrole (»brute force«)*: pokušaj preuzimanja kontrole nad informacijskim sustavom pogađanjem identifikacijskih, odnosno autorizacijskih podataka korisnika koji su ovlašteni za pristup informacijskom sustavu,

9. *prijevarena krivotvorenjem internetskih stranica (»phishing«)*: oblik prijave na internetu koja se najčešće izvodi na kompromitiranom informacijskom sustavu krivotvorenjem internetskih stranica raznih institucija, putem elektroničkih poruka i na druge načine,

10. *sigurnosni incident*: događaj koji može uzrokovati narušavanje sigurnosti i/ili gubitak integriteta mreže koji može utjecati na rad elektroničkih komunikacijskih mreža i/ili usluga,

11. *upravljačko-kontrolni centar mreže zaraženih računala (»botnet«)*: informacijski sustav s kojeg je moguće upravljati mrežom zaraženih računala (»botnet«),

12. *mreža zaraženih računala (»botnet«)*: veća skupina zaraženih korisničkih računala na kojima je aktivan zlonamjeran kod kojom upravlja upravljačko-kontrolni centar, a koja se najčešće koristi kao platforma za slanje neželjene pošte ili za napade uskraćivanjem usluge (»denial of service attacks«),

13. *zlonamjerni kod ili aplikacija*: programski kod s funkcijom nanošenja štete korisnicima i/ili operatorima javnih komunikacijskih usluga koji je instaliran i aktivan na terminalnoj opremi bez znanja korisnika,

14. *zona ukradenih podataka (»drop zone«)*: informacijski sustav s funkcijom prikupljanja ukradenih podataka.

MJERE ZA ZAŠTITU SIGURNOSTI I INTEGRITETA MREŽA I USLUGA

Članak 3.

(1) Operatori su obvezni provesti odgovarajuće tehničke i ustrojstvene mjere za osiguranje sigurnosti i integriteta svojih javnih komunikacijskih mreža i/ili

usluga. Te mjere moraju osigurati neprekidno pružanje javnih komunikacijskih usluga putem mreža, kao i stupanj sigurnosti, odgovarajući na prijetnje i sprječavajući sigurnosne incidente ili ublažavajući njihov utjecaj na rad javne komunikacijske mreže, mrežno povezivanje kao i/ili na javne komunikacijske usluge korisnika.

(2) U mjere pod stavkom 2. moraju biti uključene i procedure za upravljanje rizicima, sigurnosni zahtjevi za osoblje, sigurnost sustava i prostora, upravljanje postupcima, upravljanje sigurnosnim incidentima, upravljanje kontinuitetom poslovanja te nadzor i testiranje sigurnosti.

(3) Popis minimalnih mjera iz stavka 3. ovog članka i referentnih normi za njihovo provođenje prikazan je u Dodatku 1.

(4) Osim navedenih referentnih normi iz Dodatka 1. operatori mogu primijeniti i druge odgovarajuće norme u svrhu ostvarivanja mjera iz ovog članka.

(5) Operatori su obvezni elektroničkim putem jednom godišnje, najkasnije do kraja mjeseca siječnja dostaviti Agenciji dokumentiranu sigurnosnu politiku za prethodnu godinu koja obuhvaća poduzete mjere sigurnosti i pripadajuće norme.

(6) Operatori su obvezni kontinuirano provoditi minimalne proaktivne mjere na internetu definirane u Dodatku 4 kako bi se smanjila mogućnost pojave incidenta te se pridržavati reaktivnih mjera definiranih u Dodatku 5 koje su potrebne za rješenje pojedinog incidenta.

(7) Nadležno tijelo iz dodatka 5 ovog pravilnika može prijaviti otkriveni incident operatoru, ukoliko je isti u nadležnosti operatora. Operator je obvezan u tom slučaju postupati prema reaktivnim mjerama iz dodatka 5 ovog pravilnika.

OBAVJEŠTAVANJE AGENCIJE O SIGURNOSNIM INCIDENTIMA

Članak 4.

(1) Operatori su obvezni obavijestiti Agenciju:

1. u slučaju neovlaštenog povezivanja s javnom komunikacijskom mrežom ili dijelom mreže te u slučaju kršenja sigurnosti ili integriteta javnih komunikacijskih usluga, koji su značajnije utjecali na obavljanje djelatnosti javnih komunikacijskih mreža i/ili usluga sukladno kriterijima za izvješćivanje iz Dodatka 2.,

2. u slučaju pojave sigurnosnih incidenata vezanih uz internet sukladno kriterijima za izvješćivanje iz Dodatka 2., uzimajući u obzir da se isti odnose na poslužiteljske sustave operatora koji pružaju usluge smještaja informacijskog sadržaja i servisa (»hosting services«), vlastite javne usluge te na korisničke sustave za koje je operator zaprimio prijavu o sigurnosnom incidentu,

(2) O sigurnosnim incidentima iz stavka 1. operatori su obvezni obavijestiti Agenciju bez odgode, čim su podaci dostupni, i to putem obrasca propisanog u Dodatku 3. ovog Pravilnika:

1. u roku od najviše 1 sat nakon ispunjavanja kriterija za izvješćivanje, odnosno isteka minimalnog trajanja sigurnosnog incidenta iz Dodatka 2,
2. u roku od najviše 1 sat nakon otklanjanja sigurnosnog incidenta,
3. u roku od najviše 20 dana od dana otklanjanja sigurnosnog incidenta.

(3) Operatori su obvezni osigurati Agenciji podatke za kontakt sukladno Dodatku 3 u svrhu brze razmjene informacija o sigurnosnim incidentima između operatora i Agencije, te pružiti potrebne tehničke informacije Agenciji radi praćenja sigurnosti i integriteta javnih komunikacijskih mreža.

(4) Sve obavijesti o sigurnosnim incidentima moraju se dostavljati Agenciji upotrebom protokola za siguran prijenos podataka ili u šifriranom obliku elektroničkim putem na adresu elektroničke pošte incidenti@hakov.hr ili na drugi prikladan način sukladno obrascu iz Dodatka 3.

(5) Agencija može zatražiti dopunu izvješća iz stavka 2 u svrhu praćenja određenog sigurnosnog incidenta, kako bi se bolje razumjela priroda nastalog sigurnosnog incidenta.

(6) Operator može obavijestiti Agenciju i o drugim, po mišljenju operatora, važnim sigurnosnim incidentima koji se odnose na sigurnost i integritet javnih komunikacijskih mreža i/ili usluga, a koji nisu obuhvaćeni sigurnosnim incidentima iz stavka 1.

OBAVJEŠTAVANJE DRUGIH SUBJEKATA O SIGURNOSNIM INCIDENTIMA

Članak 5.

Operatori su obvezni:

1. odmah obavijestiti korisnike javnih komunikacijskih usluga o značajnijem prekidu pružanja javnih komunikacijskih mreža i/ili usluga, sukladno kriterijima za izvješćivanje iz Dodatka 2,
2. obavijestiti druge operatore o mjerama koje mogu biti poduzete od strane korisnika javnih komunikacijskih usluga kako bi se uklonila prijetnja sigurnosnog incidenta, koje se odnose na terminalnu opremu korisnika, navodeći moguće troškove vezane uz provođenje takvih mjera.

ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 6.

Pravilnik o načinu i rokovima provedbe mjera zaštite sigurnosti i cjelovitosti mreža i usluga stupa na snagu šest (6) mjeseci od dana objave u »Narodnim novinama«.

Klasa: 011-02/12-02/09

Urbroj: 376-12/ŽKB-12-02 (MW)

Zagreb, 19. rujna 2012.

Predsjednik Vijeća
Miljenko Krvišek, dipl. ing.
 el., v. r.

DODATAK 1

MINIMALNE MJERE SIGURNOSTI

Minimalne mjere sigurnosti	Referentne norme	Opis
Procedure za upravljanje rizicima	ISO 27001/2 i ISO 27005	ISO 27005 opisuje procedure za upravljanje rizicima. ISO 27002 u poglavlju 5. opisuje politiku informacijske sigurnosti, procedure za upravljanje rizicima i kontrolu trećih strana (dobavljače usluga (hardvera i softvera)), kao što su sigurnosni zahtjevi i postupak nabave za nadogradnju ili kupovinu informacijskog sustava.
Sigurnosni zahtjevi za osoblje	ISO 27001/2	ISO 27001/2 u poglavlju 8. opisuje sigurnosne provjere osoblja, sigurnosne uloge i odgovornosti, sigurnosno znanje i osposobljavanje te promjene osoblja.
Sigurnost sustava i prostora	ISO 27001/2	ISO 27001 u poglavlju 9. opisuje fizičku sigurnost prostora, IT opreme i kontrolu okoline.
Upravljanje postupcima	ISO 27001/2	ISO 27001 u poglavlju 10. opisuje operativne procedure, uloge, klasifikaciju, kontrolu pristupa i kontrolu promjene.
Upravljanje sigurnosnim incidentima	ISO 27001/2	ISO 27002 u poglavlju 13. opisuje upravljanje sigurnosnim incidentima
	ISO 22301	ISO 22301 opisuje upravljanje kontinuitetom poslovanja

Upravljanje kontinuitetom poslovanja		
Nadzor i testiranje sigurnosti	ISO 27001/2	Nadzor je opisan u poglavlju 10. ISO 27001/2, dok su testiranje sigurnosti, usklađenost nadzora i obavještanje opisani u poglavlju 15. ISO 27001/2.

DODATAK 2

SIGURNOSNI INCIDENTI VEZANI UZ INTERNET

Sigurnosni incidenti	Opis sigurnosnih incidenata
Upravljačko-kontrolni centar mreže zaraženih računala (»botnet«)	Uspostavljanje upravljačko-kontrolnog centara mreže zaraženih računala (»botnet«) na informacijskom sustavu. Informacijski sustav može biti kompromitiran ili nekompromitiran.
Kompromitirani informacijski sustav	<p>Informacijski sustav s funkcijom prikupljanja ukradenih podataka, odnosno zona ukradenih podataka (»drop zone«). Informacijski sustav može biti kompromitiran ili nekompromitiran</p> <p>Kompromitirani informacijski sustav s uslugom distribucije zlonamjernog koda putem internetskih stranica ili na druge načine</p> <p>Kompromitirani informacijski sustav s krivotvorenim stranicama za krađu osobnih ili drugih podataka, odnosno prijevara krivotvorenjem internetskih stranica (»phishing«)</p>
Nedozvoljene mrežne aktivnosti	Neovlašteni pokušaji korištenja usluga na informacijskim sustavima pogađanjem identifikacijskih korisničkih podataka preuzimanjem kontrole (»brute force«)
Napadi uskraćivanjem usluge (»denial of service attacks«)	Napadi uskraćivanjem usluge na javne informacijske sustave, pojedine usluge ili mrežnu infrastrukturu operatora

Korisnička računala u sustavu mreže zaraženih računala (»botnet«)	Sudjelovanje zaraženog korisničkog računala u hrvatskom adresnom prostoru operatora koji pruža uslugu pristupa internetu u ulozi člana mreže zaraženih računala (»botnet«)
Ostali sigurnosni incidenti	Neovlaštene promjene stranica i ostali sigurnosni incidenti vezani uz kompromitirane informacijske sustave

KRITERIJI ZA IZVJEŠĆIVANJE

Sigurnosni incidenti	Minimum krajnjih korisnika obuhvaćenih sigurnosnim incidentom	Minimalno trajanje sigurnosnog incidenta
Mrežno onemogućavanje, primanja, ostvarivanja ili točnog usmjeravanja poziva prema hitnim službama (npr. 112, 193)	1 korisnik	neovisno o trajanju
Onemogućena govorna usluga u nepokretnoj mreži	80 000 korisnika	4 sata
Onemogućena govorna usluga u nepokretnoj mreži	240 000 korisnika	1 sat
Onemogućena govorna usluga u pokretnoj mreži	255 000 korisnika	4 sata
Onemogućena govorna usluga u pokretnoj mreži	765 000 korisnika	1 sat
Onemogućena SMS usluga u pokretnoj mreži	255 000 korisnika	4 sata
Onemogućena SMS usluga u pokretnoj mreži	765 000 korisnika	1 sat

Onemogućena usluga elektroničke pošte	60 000 korisnika	4 sata
Onemogućena usluga elektroničke pošte	180 000 korisnika	1 sat
Onemogućena usluga pristupa internetu	60 000 korisnika	4 sata
Onemogućena usluga pristupa internetu	180 000 korisnika	1 sat

KRITERIJI ZA IZVJEŠĆIVANJE SIGURNOSNIH INCIDENATA VEZANIH UZ INTERNET

Sigurnosni incidenti	Minimalno trajanje sigurnosnog incidenta
Upravljačko-kontrolni centar mreže zaraženih računala (»botnet«)	Potrebno je prijaviti svaki upravljačko-kontrolni centar neovisno o trajanju
Kompromitirani informacijski sustav	Zlonamjerna funkcionalnost je aktivna duže od 12 sati
Prijevara krivotvorenjem internetskih stranica (»phishing«)	Zlonamjerna aktivnost je prisutna duže od 8 sati
Nedozvoljene mrežne aktivnosti	Potrebno je prijaviti svaki slučaj uspješnog kompromitiranja informacijskog sustava neovisno o trajanju
Napadi uskraćivanjem usluge (»denial of service attacks«)	Potrebno je prijaviti napade na terminalnu opremu korisnika koji traju duže od 30 minuta, a neovisno o trajanju napade na infrastrukturu operatora koji pruža uslugu pristupa internetu

Korisnička računala u sustavu mreže zaraženih računala (»botnet«)	Potrebno je jednom mjesečno prijaviti prosječan broj zaraženih računala za prethodni mjesec
Ostali sigurnosni incidenti	Prijava po procjeni operatora davatelja usluga

DODATAK 3

PREDLOŽAK ZA IZVJEŠĆIVANJE SIGURNOSNIH INCIDENATA

Potrebni podaci	Popunjava operator
Naziv operatora	
Datum podnošenja izvještaja	
Datum i vrijeme nastanka/otkrivanje sigurnosnog incidenta	
Vrsta sigurnosnog incidenta	
Uzrok sigurnosnog incidenta	
Kratki opis sigurnosnog incidenta	
Utjecaj: 1. Vrste mreža i elemenata koji su obuhvaćeni 2. Obuhvaćene usluge (uključujući hitne službe) 3. Broj/razmjer obuhvaćenih korisnika 4. Vrijeme oporavka (ako je poznato) 5. Obuhvaćeno geografsko područje (ako je poznato)	

Rješavanje sigurnosnog incidenta	
Opis poduzetih mjera	
Dugoročne mjere	
Obuhvaćeno međupovezivanje	
Kontakt podaci za praćenje procesa	
Ostale važne informacije	

OPIS PODATAKA POTREBNIH ZA IZVJEŠĆE

Potrebni podaci	Opis podataka
Naziv operatora	Potrebno je navesti puni naziv operatora
Datum podnošenja izvještaja	Potrebno je navesti datum podnošenja izvještaja Agenciji
Datum i vrijeme nastanka/otkrivanje sigurnosnog incidenta	Potrebno je navesti datum i vrijeme nastanka sigurnosnog incidenta ili, ako ti podaci nisu dostupni, datum i vrijeme otkrivanja sigurnosnog incidenta
Vrsta sigurnosnog incidenta	Potrebno je specificirati vrstu sigurnosnog incidenta sukladno Dodatku 2
Uzrok sigurnosnog incidenta	Potrebno je specificirati i opisati uzrok sigurnosnog incidenta. Uzroci mogu biti: 1. prirodna nepogoda, 2. ljudska pogreška, 3. kvar ili pogreška na hardveru ili softveru, 4. pogreška treće strane ili vanjske procedure (npr. stroj za iskop je presjekao kabel, pogreške u procesu nabave) ili 5. zlonamjerman napad (logički ili fizički)

<p>Kratki opis sigurnosnog incidenta</p>	<p>Ukratko opisati sigurnosni incident.</p> <p>Primjer opisa sigurnosnog incidenta vezanog uz internet: informacijski sustavi u sigurnosnom incidentu, funkcija zlonamjernog koda na njima, cilj zlonamjerne aplikacije ili opisati karakteristike napada uskraćivanjem usluge (»denial of service attacks«), vrstu napada (napad na uslugu, aplikaciju, operativni sustav), količina zauzetog prijenosnog opsega, vrsta paketa kojima je izvršen napad, trajanje napada i dr.</p>
<p>Utjecaj:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Vrste mreža i elemenata koji su obuhvaćeni 2. Obuhvaćene usluge (uključujući hitne službe) 3. Broj/razmjor obuhvaćenih korisnika 4. Vrijeme oporavka (ako je poznato) 5. Obuhvaćeno geografsko područje (ako je poznato) 	<ol style="list-style-type: none"> 1. npr. nepokretna, pokretna, pristupna mreža, bazna stanica i dr. 2. npr. govorna, SMS usluga, usluga elektroničke pošte, usluga pristupa internetu (potrebno je navesti ima li prekid utjecaj na pristup prema određenim hitnim službama) 3. ukoliko je prekid na centrali s poznatim brojem korisnika potrebno je navesti broj, ako nije moguće vidjeti točan broj, potrebno je navesti: ili razmjere obuhvaćenosti (npr. tisuća ili milijun obuhvaćenih korisnika), ili udio krajnjih korisnika vjerojatno obuhvaćenih (postotak), ili koristeći mrežno mjerilo (npr. broj baznih stanica bez usluge ili nekih drugih mrežnih elemenata) 4. potrebno je navesti informacije o vremenu trajanja sigurnosnog incidenta, odnosno o vremenu u kojem korisniku nije bila omogućena usluga ili je bio izložen zlonamjernom kodu, aplikaciji ili prijeviri krivotvorenjem internetskih stranica (»phishing«). 5. osigurati sve raspoložive informacije o geografskom području koje je obuhvaćeno sigurnosnim incidentom
<p>Rješavanje sigurnosnog incidenta</p>	<p>Opis svih mjera i radnji poduzetih nakon otkrivanja sigurnosnog incidenta u svrhu njegovog uklanjanja ili smanjenja u slučaju korisničkih računala u mreži zaraženih računala (»botnet«)</p>
<p>Opis poduzetih mjera</p>	<p>Opis poduzetih mjera koje su se poduzele nakon uklanjanja ili smanjenja sigurnosnog incidenta kako</p>

	bi se smanjio rizik vezan uz ponavljanje istog ili sličnog incidenta.
Dugoročne mjere	Opis poduzetih dugoročnih mjera, radnji ili procedura koje su poduzete nakon rješavanja ili smanjenja (u slučaju korisničkih računala u sastavu mreže zaraženih računala (»botnet«)) sigurnosnog incidenta kako bi se poboljšala sigurnost
Obuhvaćena međupovezivanja	Potrebno je navesti i opisati ako je sigurnosnim incidentom obuhvaćeno nacionalno i/ili međunarodno međupovezivanje. Ako usluga koja je obuhvaćena sigurnosnim incidentom, može uzrokovati oštećenja/promjene imovine ili usluga drugog operatora, onda taj sigurnosni incident obuhvaća i međupovezivanje.
Kontakt podaci za praćenje procesa	Ime, prezime, adresa elektroničke pošte i izravna linija odgovorne osobe kojoj se Agencija može obratiti vezano uz praćenje upita
Ostale važne informacije	Ukoliko postoje, potrebno je navesti dodatne važne informacije

DODATAK 4

MINIMALNE PROAKTIVNE MJERE KOJE JE POTREBNO PROVODITI PRIJE POJAVE SIGURNOSNIH INCIDENATA NA INTERNETU

Sigurnosni incidenti	Proaktivna mjera
Upravljačko-kontrolni centar mreže zaraženih računala (»botnet«)	1. Redovno informiranje krajnjih korisnika na vidnom mjestu o načinima zaraze i ulozi mreže zaraženih računala (»botnet«)
Kompromitirani informacijski sustav	1. Kontinuirano ažurirati operativni sustav i instalirane aplikacije koje su u vlasništvu operatora i za koje korisnik nema administratorske ovlasti

	<p>2. Onemogućiti sve mrežne usluge koje nisu neophodne za rad informacijskog sustava</p> <p>3. Operator mora redovito informirati korisnika, koji je vlasnik virtualnog privatnog sustava, o potrebi provođenja mjera navedenih u točkama 1 i 2 na informacijskim sustavima na kojima korisnik ima administratorske ovlasti</p> <p>4. Opcionalno implementirati tehničke mjere za zaštitu web sjedišta od mogućih kompromitacija (WAF – Web Application Firewall) i/ili IPS (Intrusion Prevention System) za zaštitu svih usluga</p>
Nedozvoljene mrežne aktivnosti	1. Implementacija mjera zaštite od automatiziranog napada pogađanjem lozinki
Napadi uskraćivanjem usluge («denial of service attacks»)	<p>1. Implementacija tehničkih mjera za mjerenje i analizu strukture i anomalija prometa u mreži</p> <p>2. Razrađen plan o načinima filtriranja zloćudnog prometa pri napadima uskraćivanjem usluge</p>
Korisnička računala u sustavu mreže zaraženih računala («botnet»)	1. Redovno informiranje krajnjih korisnika na vidnom mjestu o načinima zaraze, ulozi mreže zaraženih računala («botnet») i načinima zaštite od zaraze zloćudnim kodom

DODATAK 5

MINIMALNE REAKTIVNE MJERE KOJE JE POTREBNO PROVODITI NAKON POJAVE SIGURNOSNIH INCIDENATA NA INTERNETU

Tip sigurnosnog incidenta	Reaktivna mjera
Upravljačko-kontrolni centar mreže zaraženih računala («botnet»)	1. U suradnji sa nadležnim tijelom sukladno važećem Zakonu o informacijskoj sigurnosti analizirati i ukloniti kontrolno-upravljački centar

Kompromitirani informacijski sustav	1. Ukloniti zlonamjernu aplikaciju i po potrebi u skladu sa Zakonom o informacijskoj sigurnosti u suradnji s nadležnim tijelom analizirati kompromitirani sustav i zlonamjernu aplikaciju.
Nedozvoljene mrežne aktivnosti	1. U slučaju uspješnog napada, odnosno pogođenih korisničkih identifikacijskih podataka, postupak je isti kao kod grupe incidenata »Kompromitirani informacijski sustav«
Napadi uskraćivanjem usluge (»denial of service attacks«)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Analizirati strukturu malicioznog prometa 2. Ovisno o rezultatu analize strukture malicioznog prometa, poduzeti moguće mjere za filtriranje prometa 3. Po potrebi zatražiti od nadležnog tijela sukladno važećem Zakonu o informacijskoj sigurnosti koordinaciju sa nadležnim tijelima u drugim državama
Korisnička računala u sustavu mreže zaraženih računala (»botnet«)	1. Informirati korisnike o postojanju i tipu zaraze na njihovom računalu